

УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА
21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6

Акредитација студијског програма-докторске
академске студије
ДОКТОРСКЕ СТУДИЈЕ Сценски дизајн

ДОКУМЕНТАЦИЈА ЗА АКРЕДИТАЦИЈУ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА:

СЦЕНСКИ ДИЗАЈН

ДОКТОРСКЕ СТУДИЈЕ

НОВИ САД
2013.

Садржај

<u>00. Компетентност високошколске установе за реализацију докторских студија</u>	4
<u>01. Структура студијског програма</u>	5
<u>02. Сврха студијског програма</u>	6
<u>03. Циљеви студијског програма</u>	7
<u>04. Компетенције дипломираних студената</u>	8
<u>05. Курикулум</u>	9
<u>5.1 Спецификација предмета на студијском програму докторских студија</u>	10
<u>Метод научног рада</u>	11
<u>Сценска уметност у Југославији 1918-1990 - одабрана поглавља</u>	12
<u>Сценски феномени у савременој уметности</u>	13
<u>Простор у сценској уметности</u>	14
<u>Текстуална функција архитектуре и града - одабрана поглавља</u>	15
<u>Сценска функција архитектуре и града - одабрана поглавља</u>	16
<u>Нови простори и нове технологије спектакла - одабрана поглавља</u>	17
<u>Позоришне праксе сценског дизајна</u>	18
<u>Технологије у сценском дизајну</u>	19
<u>Уметничке праксе сценског дизајна</u>	20
<u>Актуелно стање у уметности</u>	21
<u>Архитектура у Југославији 1918-1990</u>	22
<u>Ликовна уметност у Југославији 1918-1990 - одабрана поглавља</u>	23
<u>Теорија и критика сценског дизајна</u>	24
<u>Припреме пријаве теме докторског уметничког пројекта</u>	25
<u>Сценски дизајн у позоришту</u>	26
<u>Нове праксе у дизајну простора</u>	27
<u>Дизајн ванпозоришног спектакла</u>	28
<u>Нове праксе у дизајну времена</u>	29
<u>Сценски дизајн као вишемедијска уметност</u>	30
<u>Нове праксе у дизајну визуелне слике</u>	31
<u>Нове праксе у дизајну звучне слике</u>	32

Садржај

<u>Докторски уметнички пројекат - теоријско истраживање</u>	33
<u>Докторски уметнички пројекат - уметничко истраживање</u>	34
<u>Докторски уметнички пројекат - израда и јавно приказивање</u>	35
<u>Докторски уметнички пројекат - јавна одбрана</u>	36
<u>5.2 Распоред предмета по семестрима и годинама студија за студијски програм докторских студија</u>	37
<u>06. Квалитет, савременост и међународна усаглашеност студијског програма</u>	39
<u>07. Упис студената</u>	40
<u>08. Оцењивање и напредовање студената</u>	41
<u>09. Наставно особље</u>	425
<u>10. Организациона и материјална средства</u>	43
<u>11. Контрола квалитета</u>	44
<u>11.1 Листа чланова комисије за контролу квалитета</u>	45

Назив студијског програма	Сценски дизајн
Самостална високошколска установа у којој се изводи студијски програм	Универзитет у Новом Саду
Високошколска установа у којој се изводи студијски програм	Факултет техничких наука
Образовно-научно/образовно уметничко поље	Интердисциплинарно - уметност
Научна, стручна или уметничка област	Архитектура; Примењене уметности и дизајн; Драмске и аудиовизуелне уметности; Ликовне уметности;
Врста студија	Докторске студије
Обим студија изражен ЕСПБ бодовима	180
Стручни назив, скраћеница	Доктор уметности - Сценски дизајн, Др. ум.
Дужина студија	3
Година у којој је започела реализација студијског програма	
Година када ће започети реализација студијског програма(ако је програм нов)	2014
Број студената који студирају по овом студијском програму	0
Планирани број студената који ће се уписати на овај студијски програм (на свим годинама)	24
Датум када је програм прихваћен од стране одговарајућег тела(навести ког)	14.11.2012 - Наставно Научно веће ФТН Нови Сад 29.11.2012 - Сенат Универзитета у Новом Саду
Језик на ком се изводи студијски програм	Српски и енглески језик
Година када је програм акредитован	
Веб адреса на којој се налазе подаци о студијском програму	www.ftn.uns.ac.rs

Акредитација студијског програма-докторске
академске студије

ДОКТОРСКЕ СТУДИЈЕ

Сценски дизајн

Стандард 00. Компетентност високошколске установе за реализацију докторских студија

Студијски програм уметничких докторских студија Сценског дизајна представља наставак мастер уметничких студија Сценске архитектуре и дизајна на Департману за архитектуру и урбанизам Факултета техничких наука Универзитета у Новом Саду. Циљеви, исходи и структура овог студијског програма прилагођени су, такође, потребама и компетенцијама студената сродних уметничких мастер студија, како на Универзитету у Новом Саду, тако и на факултетима и универзитетима из Србије и региона. Истовремено, програм се обраћа и студентима из иностранства, будући да је омогућено одржавање наставе и на енглеском језику.

Програм је креиран тако да омогући студентима да у току трогодишњег школовања развију своја интересовања, вештине и способности, продубе и прошире опсег знања и информација којима располажу, као и да изграде највиши степен способности за уметнички, професионални и теоријско-истраживачки рад у области сценског дизајна. Структура програма обухвата три уводне области теоријско-феноменолошког проучавања сценског дизајна (Сценски феномени у савременој уметности; Простор у сценској уметности), као и разматрање техничко-технолошких процеса и принципа реализације простора, њихове артикулације, опремања и коришћења (Технологије у сценском дизајну и Нови простори и нове технологије спектакла). Проучавање уметничких пракси сценског дизајна, као основна област рада студената, систематизовано је кроз три кључне гране: Сценски дизајн у позоришту, Дизајн ванпозоришног спектакла и Сценски дизајн као вишемедијска уметност. Подразумева се да се ове области преклапају, преплићу и прожимају, те да је у раду сваког студента могуће ове гране посматрати и развијати обједињено. Посебна пажња посвећена је Теорији и критици сценског дизајна, као области која је у нашој средини још увек у развоју и у којој је изузетно важно остварити континуирано деловање и присуство. Као специфична област уметничког и теоријског истраживања, студентима је понуђено продубљено и детаљно суочавање са стваралачким традицијама и савременим појавама у региону некадашње СФРЈ, у области сценске и ликовне уметности, као и архитектуре. Познавање и разумевање ове области се данас испоставља као неопходан предуслов креативног утемељења младих уметника у региону, а, посматрана са стране, уметност XX века на тлу Југославије представља изазовну и инспиративну тему за стране студенте.

Са задатком да овај студијски програм (као и програме основних и мастер студија у области сценске архитектуре, технике и дизајна) креира и реализује на највишем професионалном нивоу, на Департману за архитектуру и урбанизам Факултета техничких наука основана Катедра за уметност примењену на архитектуру, технику и дизајн, као и Центар за сценски дизајн, архитектуру и технологију (СЦЕН) – ОИСТАТ центар Србија. У Сцен-у је већ реализован низ пројеката из области сценског дизајна (изложби, семинара, предавања, уметничких пројеката и манифестација, публикација и слично) међу којима су најзначајнија два пројекта технолошког развоја посвећена проучавању објекта за сценске догађаје у Србији, који су резултирали оригиналним базама података аплицираним на интернет сајт центра. Посебно значајну чињеницу за рад центра представља европски пројекат из програма Темпус под називом „ScenTech“, који је креативна платформа за развој нових образовних програма у области сценског дизајна.

Катедра за уметност примењену на архитектуру, технику и дизајн конципирана је и организована као оквир за повезивање и заједнички рад наставника сценског дизајна и њихових некадашњих студената. У саставу Катедре данас су 4 редовна и 2 ванредна професора, 7 доцента и 5 асистената, а у Центру и 4 истраживача-сарадника на научним пројектима. Такође, на Катедри је изабрано 8 гостујућих професора и 3 гостујућа професора који су у поступку избора, са најугледнијих светских факултета и универзитета (Nottingham Trent University из Нотингема, Royal Welsh College for Music and Drama из Кардифа, DAMU из Прага, Универзитет у Љубљани, Универзитет у Напуљу, као и Aalto University из Хелсинкија, New Jersey University из Њујорка, LASSALE College Универзитета у Сингапуру, Stanford University из Сан Франциска, University of the Arts из Лондона). Поред чланова Катедре, у настави ће учествовати и три професора емеритуса, два редовна и три ванредна професора са универзитета у Новом Саду и Београду. Сви наставници и сарадници који ће бити ангажовани у реализацији овог студијског програма имају највиши ниво националних и међународних референци у области сценског дизајна, архитектуре и уметности, као и наука о уметностима. Ови наставници су као ментори реализовали 9 од 10 досада одбрањених доктората и 41 од 42 досада одбрањена магистарска рада. Такође, ови наставници су креирали и водили све досада реализоване студијске програме из области сценског дизајна у Србији и региону.

Стандард 01. Структура студијског програма

Студијски програм Сценски дизајн на докторским уметничким студијама, на Департману за архитектуру и урбанизам Факултета техничких наука, има задатак да успостави синтезијски однос према промишљању, креирању и реализацији сценских догађаја у најширем смислу речи, а, у првом реду, да формира генерације наставника на чијем ће деловању моћи да почивају постојећи и будући наставни програми, на свим нивоима образовања, у овој области. Програм је интердисциплинарен и усмерен је ка широком дијапазону стручњака из различитих области – од архитектуре, примењених уметности и дизајна, до сценских уметности (сценографије, костимографије, дизајна светла и звука, драматургије, режије, глуме, уметничке продукције и менаџмента...), ликовних уметности (сликарства, вајарства, вишемедијске уметности...), техничко-технолошких наука (графевинарства, електротехнике, машинства, мејхатронике...), друштвених и хуманистичких наука (историје и теорије уметности, филозофије, социологије, психологије, филологије...). Програм је посебно намењен оним уметницима, стручњацима и истраживачима у чијем деловању сценски дизајн и сценски простор, као и различити аспекти концептуалних, функционалних и техничко-технолошких својстава спектакла представљају једну од основних тема интересовања, односно, оних који у свом раду и истраживању разматрају феномене сценског и сценичног.

Кандидат може да конкурише за упис на докторске уметничке студије на студијском програму Сценски дизајн уколико је претходно завршио основне и мастер академске студије на неком од одговарајућих студијских програма на Факултету техничких наука Универзитета у Новом Саду, или на неком од факултета уметничког, техничког или друштвеног усмерења у земљи или иностранству, и остварио укупно најмање 300 ЕСПБ, са просечном оценом изнад 8,00. Сви кандидати полажу пријемни испит, чији ток је детаљно описан у стандарду 7. Студије трају три године, то јест 6 семестара, и за то време студент треба да прикупи најмање 180 ЕСПБ. Курикулум студијског програма (детаљно описан у Стандарду 5. са свим припадајућим табелама) је направљен тако да студент стекне потребне компетенције за рад на највишем уметничком, професионалном и теоријско-истраживачком нивоу.

Курикулумом је предвиђено:

- 6 обавезних једносеместралних предмета, преко којих студент може да прикупи 29 ЕСПБ;
- 53 ЕСПБ студент може да прикупи похађајући и полажајући 6 изборних предмета;
- 98 ЕСПБ је предвиђено за припрему, израду и одбрану докторског уметничког пројекта.

Курикулумом је предвиђена израда докторског уметничког пројекта, који се састоји од изведеног уметничког дела и писаног теоријског образложења дела, а чија припрема, рад на теоријским основама, уметничко истраживање, јавно извођење и одбрана носе укупно 98 ЕСПБ.

По завршетку студија, студент стиче звање: Доктор уметности – сценски дизајн.

Савладавањем студијског програма студент стиче следеће продубљене и проширене опште способности ослоњене на знања стечена на основним и мастер студијама, као и на знања, искуства и схватања изграђена личним професионалним, уметничким, теоријско-критичким радом и радом у настави:

- способност самосталног промишљања, креације, разраде и реализације уметничких дела највећег степена сложености из области сценског дизајна;
- способност учешћа у заједничком уметничком раду и способност координације и вођења тима у промишљању, креацији, разради и реализацији, уметничких дела највећег степена сложености из области сценског дизајна;
- способност истраживачког, теоријског и критичког мишљења и деловања у области сценског дизајна;
- способност учешћа у наставном процесу и наставним програмима свих нивоа у области сценског дизајна;
- способност вођења постојећих наставних процеса и програма, као и способност креирања и учешћа у креацији и реализацији нових наставних процеса и програма у области сценског дизајна.

Стандард 02. Сврха студијског програма

Студијским програмом уметничких докторских студија Сценски дизајн омогућен је органски спој уметности, архитектуре, техничких, хуманистичких и друштвених наука, којим су створени предуслови за развој и унапређење ове области у следећим доменима:

- допринос артикулацији и развоју уметничког и професионалног приступа промишљању, концепирању, креацији, разради, реализацији и експлоатацији дела у области сценског дизајна, са израженом свешћу о међусобним утицајима сценског дизајна, сценске архитектуре, као и сценске технике и технологије;
- допринос артикулацији и развоју истраживачког и теоријско-критичког приступа промишљању, концепирању, креацији, разради, реализацији и експлоатацији дела у области сценског дизајна;
- допринос артикулацији и развоју посматрања професионалне, уметничке и научне области сценског дизајна у садејству са архитектуром и технологијом, као структурног система међусобно зависних чинилаца.

Доктор уметности у области сценског дизајна има способност за најдубље и најшире уметничко, професионално, истраживачко, теоријско-критичко и образовно деловање у области сценског дизајна, има највиши ниво знања, способности и компетенција за самостално и групно уметничко деловање у промишљању, стварању, коришћењу и представљању сценског простора и сценских догађаја; може веома успешно и креативно да користи техничке могућности најсложенијих сценских техничких система и да влада новим технологијама; суверено познаје методе, поступке и технике производње, сценских догађаја.

С обзиром на број разноврсности и сложености студијских програма органанизованих на Факултету техничких наука, а посебно на Департману за архитектуру и урбанизам, који обухватају широк спектар дисциплина и интердисциплинарних области, претежно у пољима техничко-технолошких наука и уметности, овај факултет већ је постао природан оквир за синтезу стечених искустава. Будући да Департман за архитектуру и урбанизам већ организује два студијска програма ОАС и 6 студијских програма МАС од којих су 4 интердисциплинарна, постоји изражена тенденција даљег развоја интердисциплинарних студијских програма, а посебно у домену повезивања поља уметности са пољем техничко-технолошких наука и развоја уметничких предмета, дисциплина и области, као кључно важних за разумевање и развој савремене науке.

Стандард 03. Циљеви студијског програма

Основни циљ овог програма је да студентима омогући најшири и најдубљи развој стваралачких способности и знања потребних за самостално и заједничко уметничко, истраживачко, теоријско, критичко и педагошко деловање у свим професионалним дисциплинама у области сценског дизајна, и, посебно, интердисциплинарно деловање у сценском дизајну. Програм је посвећен стицању највиших академских компетенција потребних за:

- самостално промишљање, креацију, разраду и реализацију уметничких дела највећег степена сложености из области сценског дизајна;
- учешће у заједничком уметничком раду и способност координације и вођења тима у промишљању, креацији, разради и реализацији, уметничких дела највећег степена сложености из области сценског дизајна;
- истраживачко, теоријско и критичко мишљење и деловање у области сценског дизајна;
- учешће у наставном процесу и наставним програмима свих нивоа у области сценског дизајна;
- вођење постојећих наставних процеса и програма, као и креирање и учешће у креацији и реализацији нових наставних процеса и програма у области сценског дизајна.

Један од посебних циљева, који је у складу са циљевима образовања стручњака на Факултету техничких наука је развијање свести код студената о потреби перманентног образовања и развоја друштва и културе у целини. Циљ студијског програма је и активно суочавање студената са изазовима и предностима тимског рада, што је за област сценског дизајна тема изузетног значаја, будући да је уметнички и професионални рад у овој области увек тимски и мултидисциплинарен. Поред тога, студенти кроз наставни процес додатно развијају и обогаћују већ раније стечене способности презентације идеја и концепата, у односу на стручну и ширу јавност, професионалне, локалне и државне институције, медије, потенцијалне финансијере или партнere у пројектима и акцијама.

Стандард 04. Компетенције дипломираних студената

Свршени студенти уметничких докторских студија Сценски дизајн су способни да решавају најсложеније задатке и проблеме из ове области схваћене у најширем смислу, уз употребу сложених стваралачких, истраживачких, научних и уметничких метода и поступака. Студенти су такође осposобљени да наставе развој и усавршавање кроз сопствени уметничко-истраживачки рад.

Савладавањем студијског програма студент стиче следеће проширене и продубљене опште способности ослоњене на знања стечена у ранијем школовању у домену:

- доприноса уметности и културног окружења кроз промишљање, креацију, разраду, реализацију и експлоатацију самосталних и заједничких уметничких дела из области сценског дизајна;
- планирања, конципирања, организације, артикулације и обликовања сценског простора;
- решавања најсложенијих задатака и проблема из области сценског дизајна уз употребу напредних уметничких, стручних и научних метода;
- сувереног овладавања поступцима и процесима истраживања у теорији и критици сценског дизајна;
- успостављања и развоја система вредности и етичких квалитета уметничког, културног и професионалног окружења, као и друштва у целини.

Кандидати стичу следеће предметно-специфичне компетенције:

- оригинални уметнички, стручни и теоријски допринос у области сценског дизајна;
- писање на највишем академском нивоу са највишим степеном аргументације и артикулације уметничких концепата;
- суверена интеграција теоријских поставки и уметничке праксе;
- највиши ниво знања, способности и компетенције за самостално и групно уметничко деловање у промишљању, стварању и представљању сценског простора и сценских догађаја;
- способност учешћа у образовним процесима у области сценског дизајна;
- способност за самосталну и групну креацију нових образовних програма у области сценског дизајна;
- способност за деловање у области уметничке критике и теорије сценског дизајна;
- активно учешће у развоју уметничких и кустоских пракси, као и теорије и критике сценског дизајна.

Стандард 05. Курикулум

Курикулум уметничких докторских студија Сценски дизајн је направљен тако да студент стекне потребне компетенције за уметнички, стручни, истраживачки и теоријско-критички рад.

Курикулумом је предвиђено:

- 6 обавезних једносеместралних предмета, преко којих студент може да прикупи 29 ЕСПБ;
- 53 ЕСПБ студент може да прикупи похађајући и полажући 6 изборних предмета;
- 98 ЕСПБ је предвиђено за припрему, израду и одбрану докторског уметничког пројекта.

Курикулумом је предвиђена израда докторског уметничког пројекта, који се састоји од изведеног уметничког дела и писаног теоријског образложења дела, а чија припрема, рад на теоријским основама, уметничко истраживање, јавно извођење и одбрана носе укупно 98 ЕСПБ.

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.1 Спецификација предмета на студијском програму докторских студија

Наставни предмет:	Метод научног рада		
Ознака предмета: DZ001			
Број ЕСПБ: 5			
Наставници:	Атанацковић Теодор, Професор емеритус Фолић Радомир, Професор емеритус		
Статус предмета:	О		
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 0	Студијско истраживачки рад:	3
Предмети предуслови	Нема		
1. Образовни циљ:	Оспособити студенте за успешно писање научних радова и докторских дисертација.		
2. Исходи образовања (Стечена знања):	<ul style="list-style-type: none"> - способност разумевања различитих научних метода коришћених у научној литератури - способност успешног сналажења у стручној литератури - способност успешног писања научног рада у области од интереса - способност успешног креирања и завршетка докторске дисертације 		
3. Садржај/структурата предмета:	<p>Дефиниција науке. Развој науке кроз историју. Методологија научно-истраживачког рада. Опште и посебне научне методе. Структура научног рада. Врсте научних резултата. Писање и публиковање научног рада. Писање докторске дисертације. Вредновање научних резултата.</p>		
4. Методе извођења наставе:	Предавања. Консултације. Семинарски рад.		
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит
Предметни пројекат	Да	30.00	Усмени део испита
Литература			
Р.бр.	Аутор	Назив	Издавач
1,	Karl Popper	Логика научног открића	Нолит, Београд
			Година
			1973

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.1 Спецификација предмета на студијском програму докторских студија

Наставни предмет:	Сценска уметност у Југославији 1918-1990 - одабрана поглавља									
Ознака предмета: SDI21										
Број ЕСПБ: 9										
Наставници:	Рапајић Светозар, Професор емеритус									
Статус предмета:	И									
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 4		Студијско истраживачки рад:	2						
Предмети предуслови	Нема									
1. Образовни циљ:										
Стицање знања о позоришној, односно сценској уметности у њеним разноврсним жанровским и стилским облицима у Србији и земљама бивше Југославије, њеном развоју, интеракцији са светским уметничким токовима, синкретичној функцији и месту у укупном уметничком амбијенту.										
2. Исходи образовања (Стечена знања):										
Стечена знања о сценској уметности Југославије студенту ће помоћи да разуме околности стварања сценског дизајна у нашем културном амбијенту, као и условљеност сценског дизајна у оквиру режијског ауторства и целовитих концепата појединачних сценских пројекта.										
3. Садржај/структурата предмета:										
Позоришни живот у југословенским земљама пре и после уједињења; допринос руске емиграције; модернизација и европеизација; обнова после Другог светског рата; модерни реализам Београдског драмског позоришта; театрализам и Бојан Ступица; стилизовани реализам Мате Милошевића; синкретизам и Јован Путник; новосадска позоришна режија; театар апсурда и Атеље 212; књижевност и позориште, Гавела и загребачка школа; словеначки естетизам; опера и балет; оперета и мјузикл; фестивали и амбијенталне поставке; постмодернизам, постдрамско позориште и деконструкција.										
4. Методе извођења наставе:										
Предавања, дискусије, видео илустрације, истраживање документације, семинарски радови										
Оцена знања (максимални број поена 100)										
Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена					
Предметни пројекат	Да	30.00	Усмени део испита	Да	45.00					
Присуство на предавањима	Да	5.00								
Семинарски рад	Да	20.00								
Литература										
Р.бр.	Аутор	Назив	Издавач	Година						
1,	Лешић, Ј.	Историја југословенске модерне режије (1861-1941)	Нови Сад	1986						
2,	Марјановић, П.	Мала историја српског позоришта 13-21 век	Нови Сад	2005						
3,	Марјановић, П.	Новосадска позоришна режија (1945-1974)	Нови Сад	1991						
4,	Рапајић, С.	Списатељи и редитељи Стеријиног позорја	часописи „Сцена“ и „Театрон“	2005						
5,	Рапајић, С.	Стеријине комедије у редитељској интерпретацији и реинтерпретацији	зборник „Јован Стерија Поповић – класик који нам се обраћа“, Вршац	2006						

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.1 Спецификација предмета на студијском програму докторских студија

Наставни предмет:	Сценски феномени у савременој уметности				
Ознака предмета: SDO1					
Број ЕСПБ: 10					
Наставници:	Дадић-Динуловић Татјана , Ванредни професор Селинкић Слободан , Редовни професор Тодоровић Јелена , Ванредни професор				
Статус предмета:	И				
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 5	Студијско истраживачки рад: 2			
Предмети предуслови	Нема				
1. Образовни циљ:	<p>Циљ предмета је да студетима омогући потпуно и темељно сагледавање различитих сценских феномена који су део савременог уметничког стварања. Од фотографије, преко приказа моћи, архитектуре и самог представљања уметности може пратити елеменат сценског и сценичност.</p>				
2. Исходи образовања (Стечена знања):	<p>Главни исход овог предмета је познавање сценских феномена, њихове важне улоге у савременим уметностима као и могућност њихове примене у уметничком раду самих студената.</p>				
3. Садржај/структурата предмета:	<p>1. Уметност и моћ – сцена спекакла у савременом друштву 2. Традиција као мит и конструкт у савременом спектаклу</p>				
4. Методе извођења наставе:					
Предавања					
Оцена знања (максимални број поена 100)					
Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Предметни пројекат	Да	45.00	Усмени део испита	Да	30.00
Присуство на предавањима	Да	5.00			
Семинарски рад	Да	20.00			
Литература					
Р.бр.	Аутор	Назив	Издавач	Година	
1,	Јохан Хуизинга	Хомо Луденс	Напријед, Загреб	1992	
2,	Гастон Башлар	Поетика Простора	Београд	2008	
3,	Oddey, A.; White, C.	The Potentials of Spaces – The Theory and Practice of Scenography and Performance	Бристол	2006	
4,	Harbison Robert	The Eccentric Spaces	Knopf	1977	
5,	Morely David	Spaces of Identity: global media, electronic landscapes...	Routledge	1985	
6,	Ndalianis, A.	Neo-baroque Aesthetics and Contemporary Entertainment	MIT Press	2003	
7,	Hobsbowm Eric	The Invention of Tradition	Лондон	2006	

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.1 Спецификација предмета на студијском програму докторских студија

Наставни предмет:	Простор у сценској уметности					
Ознака предмета: SDO2						
Број ЕСПБ: 9						
Наставници:	Hannah Dorita, Гостујући професор Динуловић Радивоје, Редовни професор					
Статус предмета:	И					
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 4	Студијско истраживачки рад: 2				
Предмети предуслови	Нема					
1. Образовни циљ:						
Основни циљ предмета је успостављање широко и дубоко заснованих знања и изградња аргументованих личних ставова о позицији, карактеру, врстама и значењу сценског простора, са нагласком на сложености, синкретичности и противречности овог појма током различитих периода и школа у позоришту и уметности двадесетог века						
2. Исходи образовања (Стечена знања):						
Суверена способност за самостално истраживање и креативно, теоријско и критичко разматрање историје, развоја и практичне употребе простора у сценској уметности.						
3. Садржај/структурата предмета:						
Врсте и облици сценских догађаја. Врсте и облици сценских простора. Драмски, редитељски, глумачки простор – анализа и критика. Сценски простори – типологија и феноменологија. Функције сценског простора. Драматургија сценског простора. Успостављање сценског простора. Артикулација сценског простора. Forme, типови и начини употребе сценског простора. Читање сценског простора. Вредновање сценског простора.						
4. Методе извођења наставе:						
Предавања; радионице; самостални рад студената.						
Оцена знања (максимални број поена 100)						
Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена	
Предметни пројекат	Да	50.00	Усмени део испита	Да	30.00	
Семинарски рад	Да	20.00				
Литература						
Р.бр.	Аутор	Назив	Издавач	Година		
1,	Динуловић, Р	Архитектура позоришта XX. века	Клио, Београд,	2009		
2,	Брук, П	Празан простор	Лапис, Београд	2001		
3,	Хочевар, М	Простори игре	Југословенско драмско позориште, Београд	2003		
4,	Burnett, K.	Make Space.	Society of British Theatre Designers, Manchester.	1994		
5,	Burnett, K.	Time + Space.	Royal College of Art, London.	1999		

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.1 Спецификација предмета на студијском програму докторских студија

Наставни предмет:	Текстуална функција архитектуре и града - одабрана поглавља				
Ознака предмета: A116C					
Број ЕСПБ: 9					
Наставници:	Vais Dana, Гостујући професор Дадић-Динуловић Татјана, Ванредни професор				
Статус предмета:	И				
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 4	Студијско истраживачки рад:	2		
Предмети предуслови	Нема				
1. Образовни циљ:	Стицање способности за продубљено и свеобухватно разумевање архитектуре и града као специфичног облика језика и система комуникације, као и способности примене стечених искустава у сопственој стручној, уметничкој и истраживачкој пракси.				
2. Исходи образовања (Стечена знања):	Оспособљеност студената за идентификацију, разумевање и креативно коришћење архитектонског и урбаног текста.				
3. Садржај/структурата предмета:	Појам текста. Урбани простор као текст. Урбана аrena. Урбана сцена. Врсте комуникације у граду. Једномедијске и вишемедијске поруке. Слика као средство комуникације у савременом граду. Архитектура као језик града. Кућа-текст. Кућа-спектакл. Кућа-екран. Урбани екрани. Архитектура као медијска инфраструктура. Архитектура као скулптура.				
4. Методе извођења наставе:	Предавања, радионице, самосталан истраживачки рад студената.				
Оцена знања (максимални број поена 100)					
Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Предметни пројекат	Да	50.00	Усмени део испита	Да	30.00
Семинарски рад	Да	20.00			
Литература					
Р.бр.	Аутор	Назив	Издавач	Година	
1,	Богдановић, Б	Градословар	Вук Караџић, Београд,	1982	
2,	Ценкс, Ч	Нова парадигма у архитектури – језик постмодернизма	Орион Арт	2007	
3,	Радовић, Р	Савремена архитектура	Стјлос Арт	1998	
4,	Вентури, Р; Скот Браун, Д; и Ајзенур, С	Поуке Лас Вегаса, заборављени симболизам архитектонске форме	Грађевинска књига, Београд	1990	
5,	Moore, R.	Vertigo - strange new world of contemporary city.	Laurence King Publishing, London.	1999	
6,	Marvin, C.	Places of performance – the semiotics of theatre architecture.	Cornell University Press, Ithaca.	1993	
7,	Дадић Динуловић, Т:	Феноменологија сценског дизајна,	електронско издање, ФТН, Нови Сад	2012	
8,	Шуваковић, М	Појмовник теорије уметности,	Орион Артс, Београд,	2012	

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.1 Спецификација предмета на студијском програму докторских студија

Наставни предмет:	Сценска функција архитектуре и града - одабрана поглавља				
Ознака предмета:	A116D				
Број ЕСПБ:	9				
Наставници:	Žižka Tomaš, Гостујући професор Шиђанин Предраг, Редовни професор				
Статус предмета:	И				
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 4	Студијско истраживачки рад:	2		
Предмети предуслови	Нема				
1. Образовни циљ:	<p>Предмет има за циљ да студентима представи и укаже на могућности архитектуре града и његових потенцијалних сценских функција. Град као сцена дешавања различитих друштевено-политичких-социјалних турбуленција. Град као сцена одржавања монументалних државних манифестација. Град као сцена различитих уметничких манифестација. Град као свакодневна сцена економских манифестација променом архитектонских и урбаних концепата. Град као туристичка понуда или град као место одржавања привлачних фестивала. Улога архитектуре, градских елемената и потенцијала за сва ова потенцијална и могућа дешавања. Различити примери градова, њихових архитектонских и урбанистичких потенцијала, са аспекта сцене различитим манифестацијама.</p>				
2. Исходи образовања (Стечена знања):	<p>Студенти ће бити упознати са могућностима и потенцијалима које град и његова архитектура пружају и омогућавају за различите типове дешавања, од оних спонтаних који имају за циљ револуционарне промене до оних промишљених који опет имају за циљ да побољшају и унапреде међународни рејтинг градова у овом компетентном свету. Од револуције до продукције, од протеста до уличних свирача, од штрајкова до фестивала, од сукоба до позоришта... Град по себи има потенцијал за било које масовније дешавање, како рушилачко (сукоби навијачких група) до креативних и афирмативних. Анализа и упознавање свих могућности пружиће студентима нови импут разумевања града, његове архитектуре и начина да се они унапреде</p>				
3. Садржај/структурата предмета:	<p>Анализа градских елемената и сагледавање потенцијала за различите манифестације. Повезивање више различитих елемената у градску сцену која би омогућила одређене манифестације. Истраживање историјских дешавања у оквиру различитих градских структура и њихов утицај на касније промене у самом граду. Град као фестивал у тржишним и самоодрживим условима. Град као потенцијал уметничких продукција и маркетинг везан за њих. Циљ афирмација града, свежина дешавања, концепт размене и самоодрживости. Град и његова архитектура препознатљиви на малим културним дешавања, уклапање у (мулти)културну стратегију развоја ЕУ. Начини и стратегије побољшавања потенцијала града у односу на постављене циљеве.</p>				
4. Методе извођења наставе:	<p>Фронтална метода; метода разговора; рад у групама; индивидуални рад; илустративно-демонстративна метода; анализа градива путем интернета (е-леарнинг).</p>				
Оцена знања (максимални број поена 100)					
Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Презентација	Да	10.00	Усмени део испита	Да	50.00
Семинарски рад	Да	20.00			
Семинарски рад	Да	20.00			
Литература					
Р.бр.	Аутор	Назив		Издавач	Година
1,	Љ. Пушкић	Град без лица		Медитеран, Нови Сад	2009
2,	Џ. Џејкобс	Смрт и живот великих америчких градова		Медитеран, Нови Сад	2011
3,	Џ. Џејкобс	Градови и богатство нација		Медитеран, Нови Сад	2010
4,	Е. Канети	Маса и моћ		Медитеран, Нови Сад	2010
5,	Л. Мамфорд	Култура градова		Медитеран, Нови Сад	2010
6,	Л. Мамфорд	Град у историји		Marso book., Београд	2003
7,	К. Линч	Слика једног града,		Грађевинска књига, Београд	1972
8,	C. Alexander	A Pattern Language: Towns, Buildings.		Construction, Oxford University Press.	1977

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.1 Спецификација предмета на студијском програму докторских студија

Наставни предмет:	Нови простори и нове технологије спектакла - одабрана поглавља				
Ознака предмета:	SDI62				
Број ЕСПБ:	9				
Наставници:	Бошковић Романа, Доцент				
Статус предмета:	И				
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 5		Студијско истраживачки рад:	2	
Предмети предуслови	Нема				
1. Образовни циљ:	Циљ предмета је да се студенти упознају са дискурсом спектакла у савременом друштву, просторима у којима настаје и технологијама које користи, као и појмовима театрализације града и урбанизације спектакла.				
2. Исходи образовања (Стечена знања):	По завршетку предмета од студента се очекује разумевање односа спектакла и простора, као и познавање историје и теорије употребе технологије у функцији креирања и реализације спектакла. Од студента се очекује изграђени лични ставови, способност и да их презентира, аргументује и проблематизује вербално.				
3. Садржај/структурата предмета:	Курс је усмерен ка проучавању нових простора у којима спектакл настаје и савремених технологија које користи. Корелација спектакла, простора и технологије се посматра у односу на идеолошки, политички, естетички, етички, културни и социјални контекст. Ако спектакл дефинишемо као сваки догађај у простору, а не као сваки унапред припремљен јавни догађај изведен у реалном простору и времену, сценским средствима, кључна проблемска тема постаје однос догађаја и урбаног простора. Овај однос се разматра на примерима сценским објекта - савремених наменски пројектованих архитектонских објеката, реконструисаних позоришних зграда, „ванпозоришних“ простора који су реутилизовани (фабрике, складишта, хале...) - и амбијентата, јавних простора града. Технолошка средства се анализирају са уметничког и техничког аспекта, при чему се разматра логика, законитости и процедуре коришћења. Посебну област проучавања представља спектакл технологије, када технологија, својим појавним облицима, размерама и могућностима које достиже, прераста у спектакл за себе.				
4. Методе извођења наставе:	Предавања са демонстрацијама по задатим темама; Дискусије у оквиру предавања и радионица; Припреме краћих излагања студената у оквиру радионица; Писање семинарског рада (постављање теме, прикупљање литературе, анализа литературе, концептирање структуре рада, реализација рада, усмено излагање рада).				
Оцена знања (максимални број поена 100)					
Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Предметни пројекат	Да	50.00	Усмени део испита	Да	40.00
Презентација	Да	10.00			
Литература					
Р.бр.	Автор	Назив	Издавач	Година	
1,	М. Драгићевић-Шешић; И. Шентевска	Урбани спектакл	Клио, Београд, 2000.	2000	
2,	М. Драгићевић-Шешић; Р. Динуловић;	Спектакл-град-идентитет	YUSTAT., Београд, 1998.	1998	
3,	Радивоје Динуловић:	Амбијентални простори БИТЕФ-а	Зборник ФДУ, Београд,	1999	
4,	Ги Дебор:	Друштво спектакла	Блок 45, Београд	2003	
5,	Мета Хочевар:	Простори игре	Југословенско драмско позориште, Београд	2003	
6,	Николас Фајф	Прозори улице	Клио, Београд	2002	
7,	А. Роси	Архитектура града	Грађевинска књига и Премис, Београд	1996	
8,	D. Rockwell, B. Mau.	Spectacle.	Phaidon Press, New York.	2006	
9,	P. Shaw, K. Allen.	Make space! Design for theatre and alternative spaces.	Theatre Design Umbrella, London.	1994	
10,	C. Jenks.	Architecture 2000 and beyond.	Willey – Academy, London.	2000	

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.1 Спецификација предмета на студијском програму докторских студија

Наставни предмет:	Позоришне праксе сценског дизајна				
Ознака предмета: SD203					
Број ЕСПБ: 5					
Наставници:	Јанекич Томислав, Гостујући професор Недељковић Дарко, Ванредни професор				
Статус предмета:	О				
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 2		Студијско истраживачки рад:	0	
Предмети предуслови	Нема				
1. Образовни циљ:	Оспособљавање студената за препознавање, критичку анализу и креативну употребу савремених искустава сценског дизајна у позоришту.				
2. Исходи образовања (Стечена знања):	Способност студената за напредно самостално, тимско и колективно креирање и примену различитих форми и медијских средстава сценског дизајна у позоришту.				
3. Садржај/структура предмета:	Принципи и стваралачки поступци у настанку савремених сценских дела. Простор као претпоставка за настанак позоришне представе. Простор као креативно средство у драмској структури. Простор као креативно средство у сценској структури. Структура сценског простора. Средства просторног изражавања. Текстуалност простора и простор као текст. Нове редитељске технике стваралачке употребе простора. Нове глумачке технике стваралачке употребе простора. Тело и покрет у простору. Нове технологије у сценографији и режији.				
4. Методе извођења наставе:	Предавања и самостални уметничко-истраживачки рад под менторством.				
Оцена знања (максимални број поена 100)					
Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Презентација	Да	30.00	Усмени део испита	Да	40.00
Семинарски рад	Да	30.00			
Литература					
Р.бр.	Аутор	Назив	Издавач	Година	
1,	Шекнер, Р.	Ка постмодерном позоришту	Институт за позориште, филм, радио и телевизију, ФДУ, Београд	1992	
2,	Барба, Е; Саварезе, Н.	Речник позоришне антропологије - тајна уметност глуме	Институт за позориште, филм, радио и телевизију, ФДУ, Београд	1996	
3,	Гавела, Б.	Глумац и казалиште	Стеријино позорје, Нови Сад	1967	
4,	Хочевар, М.	Простори игре	ЈДП, Београд	2003	
5,	Брук, П.	Отворена врата	Clio, Београд	2006	
6,	Tod, A; Guy Lecat, J; Brook, P.	The open circle: Peter Brook's theatre environments	Palgrave Macmillan	2003	
7,	Hannah, D; Harsløf, O.	Performance design	Museum Tusculanum Press	2008	
8,	Lee, S.	The stage is set	Theatre art books, New York	1963	
9,	Bentley, E.	The theory of the modern stage	Penguin Books, Harmondsworth	1968	
10,	Joseph, S.	Actor and architect	MUP, Manchester	1964	
11,	Mulryne, R; Shewring, M.	Making space for theatre	Mulryne and Shewring ltd, Stratford upon Avon	1995	
12,	Иберсфелд, А.	Читање позоришта	Вук Карацић, Београд	1978	
13,	Сенкер, Б.	Редитељско казалиште	ЦКД, Загреб	1984	

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.1 Спецификација предмета на студијском програму докторских студија

Наставни предмет:	Технологије у сценском дизајну				
Ознака предмета: SDO6					
Број ЕСПБ: 5					
Наставници:	Бошковић Романа, Доцент Мијић Миомир, Редовни професор Тепавчевић Бојан, Доцент				
Статус предмета:	О				
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 2	Студијско истраживачки рад: 2			
Предмети предуслови	Нема				
1. Образовни циљ:	<p>Циљ предмета је да студенти стекну теоријска и конкретна знања о употреби технологије у функцији сценског дизајна, способност да учествују у тимском раду при креирању уметничког дела из области сценског дизајна, и његовој реализацији сложеним технолошким средствима.</p>				
2. Исходи образовања (Стечена знања):	<p>По завршетку предмета од студента се очекује разумевање савремене ситуације у области технологије у сценском дизајну и познавање техничке и уметничке компоненте сценских технологија. Подразумева се да је неопходно изградити способност за учешће у тимском раду, као и способност за креирање и вођење тима. Од студента се очекује изграђени лични ставови, способност и да их презентира, аргументује и проблематизује вербално, као и способност да своја знања практично примени у новом или непознатом окружењу.</p>				
3. Садржај/структурата предмета:	<p>Курс је усмерен ка проучавању „класичних“ и „савремених“ технологија у области сценског дизајна, што обухвата широк дијапазон различитих техничких средстава подређених истим циљевима: изражajним средствима спектакла на сцени, његовој видиљивости, чујности, једноставности организације сценског догађаја, остварљивости у задатом простору. Посебна пажња је посвећена критеријумима и принципима у креирању тима, подела задатака, успостављање и провера квалитета, као и питања заштите и безбедности.</p>				
4. Методе извођења наставе:	<p>Предавања са демонстрацијама по задатим темама; Дискусије у оквиру предавања и радионица; Припреме краћих излагања студената у оквиру радионица; Писање семинарског рада (постављање теме, прикупљање литературе, анализа литературе, концептирање структуре рада, реализација рада, усмено излагање рада).</p>				
Оцена знања (максимални број поена 100)					
Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Предметни пројекат	Да	50.00	Усмени део испита	Да	30.00
Семинарски рад	Да	20.00			
Литература					
Р.бр.	Аутор	Назив	Издавач	Година	
1,	Мијић, М.; Динуловић, Р.	Сценска техника и технологија	Универзитет уметности – Група за сценски дизајн, Београд		2006
2,	Лалицки, Т.	Техничка структура позорнице	Универзитет уметности – Група за сценски дизајн, Београд		2006
3,	Кеј, Д.; Лебрехт, Џ.	Звук и музика у позоришту	Клио, Београд		2004
4,	Arnold, R.	Scene technology	Broadway Press, Њујорк		1994
5,	Griffiths, T.	Stagecraft	Phaidon, London		1999
6,	Oren Parker, W. ; Craig Wolf, R.; Block, D.	Scene Design and Stage Lighting	Wadsworth Publishing		2008
7,	Carter, P.	The Backstage Handbook	Broadway Press, Њујорк		1994
8,	OISTAT – Scen	Digital Theatre Words	OISTAT – Scen		2011

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.1 Спецификација предмета на студијском програму докторских студија

Наставни предмет:	Уметничке праксе сценског дизајна				
Ознака предмета: SDO7					
Број ЕСПБ: 8					
Наставници:	Дадић-Динуловић Татјана, Ванредни професор				
Статус предмета:	О				
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 6		Студијско истраживачки рад:	2	
Предмети предуслови	Нема				
1. Образовни циљ:	Стицање суверених знања и врхунских компетенција за уметничко деловање у области сценског дизајна у позоришту, другим формама сценске уметности, спектаклу у најширем смислу речи, као и сценском дизајну као уметничкој дисциплини.				
2. Исходи образовања (Стечена знања):	Осспособљеност студената да на највишем нивоу учествују у свим облицима професионалног деловања у сценском дизајну, да буду чланови креативних тимова за најкомплексније задатке у сценској уметности, да самостално делују у овом професионалном пољу, као и да самостално, тимски или групно делују као уметници у области сценског дизајна.				
3. Садржај/структура предмета:	Сценски дизајн као област професионалних и уметничких ракси. Сценски дизајн у позоришту. Дизајн сцена. Дизајн костима. Дизајн светла. Дизајн звука. Сценски дизајн за ванпозоришни спектакл. Сценски дизајн као уметност. Савремене праксе сценског дизајна. Кустоски рад у сценском дизајну. Излагање дела сценског дизајна. Представљање дела сценског дизајна. Сценски дизајн у савременој теорији и критици уметности.				
4. Методе извођења наставе:	Предавања, радионице, самостални истраживачки рад студената.				
Оцена знања (максимални број поена 100)					
Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Предметни пројекат	Да	50.00	Усмени део испита	Да	30.00
Семинарски рад	Да	20.00			
Литература					
Р.бр.	Аутор	Назив	Издавач	Година	
1,	Динуловић, Р.	Шта је сценски дизајн	ФТН, Нови Сад	2012	
2,	Хајард, П.	Шта је сценографија	Клио, Београд	2002	
3,	Burnett, K.	Exploring scenography.	Society of British Theatre Designers, London.	2002	
4,	Burnett, K. i Harsløf, O.	Time + space: UK design for performance 1995-1999	Society of British Theatre Designers., Лондон	1999	
5,	Hannah, D.	Performance design	Museum Tusculanum Press, Копенхаген	2008	
6,	Fielding, E. i McKinnon, P.	World scenography	OISTAT., Торонто	2011	
7,	Ptackova, V.	Mirror of world theatre	Theatre Institute., Праг	1995	
8,	Brejzek, T.	Expanding Scenography: on the authoring of space	The Arts and Theatre Institute, Праг	2011	
9,	Дадић Динуловић, Т.	Феноменологија сценског дизајна	ФТН, Нови Сад	2012	

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.1 Спецификација предмета на студијском програму докторских студија

Наставни предмет:	Актуелно стање у уметности			
Ознака предмета: SID05A				
Број ЕСПБ: 2				
Наставници:	Ковачевић-Јуреша Јелена, Доцент Недељковић Урош, Доцент Суботин-Николић Мирјана, Редовни професор			
Статус предмета:	О			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 1	Студијско истраживачки рад: 1		
Предмети предуслови	Нема			
1. Образовни циљ:	Упознавање студената са актуелним истраживачким правцима и начинима решавања проблема из шире области студија			
2. Исходи образовања (Стечена знања):	Знања из актуелних праваца истраживања у свету у области на бази предавања врхунских професора са универзитета у Европи или истакнутих стручњака из познатих институција из иностранства.			
3. Садржај/структуре предмета:	Актуелне теме из области истраживања, које презентују истакнути професори и стручњаци на позваним предавањима. Студент прави избор тема и похађа предавања по жељи или актуелности теме.			
4. Методе извођења наставе:	Приказ решавања актуелних тема теоријским методама и мултимедијалном презентацијом			
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна
Присуство на предавањима	Да	100.00		Поена
Литература				
P.бр.	Аутор	Назив	Издавач	Година
1,	Разни	Часописи и књиге		2013

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.1 Спецификација предмета на студијском програму докторских студија

Наставни предмет:	Архитектура у Југославији 1918-1990	
Ознака предмета: SDI31		
Број ЕСПБ: 8		
Наставници:	Селинкић Слободан, Редовни професор	
Статус предмета:	И	
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 4	Студијско истраживачки рад: 2
Предмети предуслови	Нема	

1. Образовни циљ:

Циљ предмета јесте обезбедити студентима широки увид у токове идеја, пројеката и реализација архитеката, урбаниста и уметника остварених на територији Југославије у периоду од 1918-1990.г. и Србије од 1990.г. до данас Акцентовано је истраживање сличности, једнако као и диверзитета остварених пракси у контексту сложене Југословенске заједнице за време њеног трајања, те у контексту европских пракси.

2. Исходи образовања (Стечена знања):

Користећи се проблемским приступом, рађе него хронолошким методом, концепти, теме, пројекти и дела архитектуре лоцирају се и синтетизују у оквиру друштвених, историјских, филозофских, културних и уметничких контекста. Студенти се усмеравају да посматрају грађену средину која их окружује и којој припадају у својој укупности, те да квалитетно формулишу сопствене опсервације, ставове и знања кроз вештине убедљиве, систематичне и изражајне анализе, посебно вербалне.

3. Садржај/структурата предмета:

Предмет обрађује архитектуру и урбанизам Србије и територија који ће ући у нову заједницу са Краљевином Србијом, непосредно пред 1918. годину. Период од 1918. карактерише ново геополитичко устројство краљевине, које се одражава у архитектури и урбанизму што траје све до 1941.г. Доба од 1945: када се формира другачије политичко устројство државе Југославије, све до 1990.г.: када се она распада. Од 1990. прати се развој архитектуре и урбанизма у Републици Србији са свим феноменима који га карактеришу.

4. Методе извођења наставе:

Предавања. Консултације. Предметни задатак. Испит

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Предметни пројекат	Да	30.00	Усмени део испита	Да	65.00
Присуство на предавањима	Да	5.00			

Литература

Р.бр.	Аутор	Назив	Издавач	Година
1,	Маневић, З	Архитектура XX вијека	Спектар, Загреб	1986
2,	Милетић-Абрамовић, Љ.	Архитектура и контрасти: српска архитектура 1980-2005	Музеј примењене уметности, Београд	2006
3,	Миодраг Б Протић	Српска архитектура од 1900-1970	Музеј савремене уметности, Београд	1972
4,	Митровић, В.	Архитектура XX века у Војводини	МСУВ, Нови Сад	2010
5,	Штраус, И	Архитектура Југославије	Свјетлост, Сарајево	1991
6,	Протић, Миодраг Б	Идеје српске уметничке теорије и критике: 1900-1950	Музеј савремене уметности, Београд	1981

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.1 Спецификација предмета на студијском програму докторских студија

Наставни предмет:	Ликовна уметност у Југославији 1918-1990 - одабрана поглавља	
Ознака предмета:	SDI41	
Број ЕСПБ:	8	
Наставници:	Суботић Ирина, Професор емеритус	
Статус предмета:	И	
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 4	Студијско истраживачки рад: 2
Предмети предуслови	Нема	

1. Образовни циљ:

Предмет је организован тако да у активном дијалогу са студентима разматрају феномени модерности у Србији и окружењу на начин проблемских селективних обрада опуса или делова опуса појединачних аутора, специфичних аспеката издвојених из једног или више покрета, који спадају у домен било формално – језичких било програмско – теоријских, идејних, идеолошких или политичких одређења. Упоредо са теоријским увидима предмет реферира на конкретне примере из уметничке праксе који су од важности за проблематизацију основне теме. Предмет није замишљен као интерпретација генезе модерне српске уметности, већ као разматрање њених кључних идејних и формално – језичких садржаја, те уочавање и адекватно вредновање регионалних специфичности.

2. Исходи образовања (Стечена знања):

Усавршавање способности интерпретације теориј, језика и пракси деловања модерне уметности у Србији. Оспособљеност за анализирање и читање слике, вредновање тумачење изражajних језика и идејних садржаја феномена модерности.

3. Садржај/структурата предмета:

Уметност 20. века Ликовна уметност друге деценије Ликовна уметност треће деценије Ликовна уметност четврте деценије Ликовна уметност пете деценије Ликовна уметност шесте деценије Ликовна уметност седме деценије Ликовна уметност осме деценије Ликовна уметност девете деценије.

4. Методе извођења наставе:

Предавања: историографско-теоријска разматрања уз адекватни визуелни материјал Семинарска вежбања: Активно учешће студената, анализа уметничких појава и дела.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Семинарски рад	Да	20.00	Усмени део испита	Да	60.00
Семинарски рад	Да	20.00			

Литература

Р.бр.	Аутор	Назив	Издавач	Година
1,	Трифуновић, Л.	Сликарски правци 20. века	Београд	1981
2,	Чупић, С.	Теме и идеје. Српска модерна уметност 1900-1941	Нови Сад	2008
3,	Мереник, Л.	Идеолошки модели: Српско сликарство 1945 – 1968	Београд	2005
4,	Денегри, Ј.	Шездесете: теме српске уметности	Светови, Нови Сад	1995
5,	Денегри, Ј.	Седамдесете: теме српске уметности, Нове праксе	Светови, Нови Сад	1996
6,	Мереник, Л.	Београд: осамдесете	Прометеј, Нови Сад	1995

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.1 Спецификација предмета на студијском програму докторских студија

Наставни предмет:	Теорија и критика сценског дизајна				
Ознака предмета: SDO10					
Број ЕСПБ: 4					
Наставници:	Суботић Ирина, Професор емеритус Тодоровић Јелена, Ванредни професор				
Статус предмета:	О				
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 2		Студијско истраживачки рад:	2	
Предмети предуслови	Нема				
1. Образовни циљ:	Циљ предмета није праћење а још мање стварање савремених уметничких теорија и њихова примена на спектакл, већ промишање и проналажење најбољих интердисциплинарних приступа за тумачење комплексног поља сценског дизајна.				
2. Исходи образовања (Стечена знања):	Након рада на овом предмету студенти ће стичи увид у различите приступе и тумачења сценског дизајна. То ће им омогућити један потпунији поглед и теоријску и методолошку утемељеност неопходну за израду докторске дисертације.				
3. Садржај/структурата предмета:	1. Сценски дизајн и спекакл моћи 2. Интердициплинарни приступ и ограничења у сагледавању спекакла прошлости				
4. Методе извођења наставе:	Предавања, дискусије, презентације.				
Оцена знања (максимални број поена 100)					
Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Предметни пројекат	Да	45.00	Усмени део испита	Да	30.00
Присуство на предавањима	Да	5.00			
Семинарски рад	Да	20.00			
Литература					
Р.бр.	Аутор	Назив	Издавач	Година	
1,	Morely David	Spaces of Identity: global media, electronic landscapes...	Routledge	1985	
2,	Ndalianis, A.	Neo-baroque Aesthetics and Contemporary Entertainment	MIT Press	2003	
3,	Michael Rossington	Theories of Memory: A Reader	Edinburgh Uni. Press	2007	

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.1 Спецификација предмета на студијском програму докторских студија

Наставни предмет:	Припреме пријаве теме докторског уметничког пројекта	
Ознака предмета: SDD1		
Број ЕСПБ: 8		

Статус предмета:	О				
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 0	Студијско истраживачки рад: 8			
Предмети предуслови	Нема				
1. Образовни циљ:					
Стицање продубљеног и свеобухватног увида у област сценског дизајна на бази анализе стручне литературе - књига, монографија, критичких текстова и чланака у референтним часописима, уметничких радова приказаних на референтним изложбама, фестивалима и другим манифестацијама, радова на стручним и научним конференцијама, документацији доступној преко интернета и свим другим расположивим изворима. Основни циљ предмета је дефинисање релевантне теме уметничког докторског пројекта и успостављање уметничког дискурса у односу на дефинисану тему.					
2. Исходи образовања (Стечена знања):					
Утврђена ужа област уметничког докторског пројекта, као и дефинисана тема пројекта, образложена и утемељена теоријски, истраживачки и стваралачки. Дефинисан обухват теоријског и уметничког истраживања, методе истраживачког и стваралачког поступка, као и очекивани исход рада представљен кроз предлог, образложение и опис уметничког пројекта.					
3. Садржај/структурата предмета:					
Дефинисање шире и уже области теме докторског уметничког пројекта. Утврђивање кључних стваралачких и истраживачких мотива, циљева и очекивања. Преглед референтних теоријских ослонаца. Утврђивање теоријских и уметничких истраживачких оквира. Утврђивање основног уметничког концепта. Формирање предлога рада на развоју концепта. Сагледавање расположивих уметничких изражajних средстава и техника. Сагледавање продукцијског оквира и плана, укључујући техничке, оперативне и финансијске аспекте пројекта. Формирање прегледа литературе и референтних уметничких извора на бази доступних књига, монографија, критичких текстова, чланака у референтним часописима, радова на конференцијама, доступној документацији на веб сајтовима и слично. Студија о докторабилности предложене теме.					
4. Методе извођења наставе:					
Самостални истраживачки рад под менторством.					
Оцена знања (максимални број поена 100)					
Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Семинарски рад	Да	70.00	Усмени део испита	Да	30.00
Литература					
Р.бр.	Аутор	Назив	Издавач	Година	
1,	Група аутора	Сва расположива литература (књиге, монографије, докторски и магистарски радови из области, каталоги, периодика, електронска издања, интернет презентације...) обухваћена студијским програмом у целини.		све	

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.1 Спецификација предмета на студијском програму докторских студија

Наставни предмет:	Сценски дизајн у позоришту				
Ознака предмета: SDI51					
Број ЕСПБ: 9					
Наставници:	<p>Бошковић Романа, Доцент Динуловић Радивоје, Редовни професор Јанежич Томислав, Гостујући професор</p>				
Статус предмета:	И				
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 4	Студијско истраживачки рад: 2			
Предмети предуслови	Нема				
1. Образовни циљ:	Успостављање продубљеног знања о праксама сценског дизајна у позоришној уметности. Изградња и развој највишег степена способности за уметнички и професионални рад у области позоришне сценографије, укључујући и све креативне компоненте ове области.				
2. Исходи образовања (Стечена знања):	Највиши ниво разумевања поетичких и практичних знања о сценографији, сценском простору и сценском дизајну у позоришту.				
3. Садржај/структурата предмета:	Сценски дизајн и сценографија. Сценографија као наука. Сценографија као професионална дисциплина. Сценографија као сценска уметност. Структура сценске слике. Сценска средства и стваралачки поступци. Сценографија и сценски простор. Сценографија и сценско време. Сценографија и сценски покрет. Сценографија као аспект режије. Сценографија као аспект глуме. Сценографија као аспект драматургије.				
4. Методе извођења наставе:	Предавања; вежбе; рад у групи; индивидуални рад; радионице; консултације; завршни испит.				
Оцена знања (максимални број поена 100)					
Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Предметни пројекат	Да	45.00	Усмени део испита	Да	30.00
Присуство на предавањима	Да	5.00			
Семинарски рад	Да	20.00			
Литература					
Р.бр.	Аутор	Назив	Издавач	Година	
1,	Хауард, П.	Шта је сценографија?	Клио, Београд	2002	
2,	Хочевар, М.	Простори игре	ЈДП, Београд	2003	
3,	Burnett, K.	Make Space	Society of British Theatre Designers, Manchester	1994	
4,	Burnett, K.	Time + Space	Royal College of Art, London	1999	
5,	Fischer-Lichte, E.	The Semiotics of Theater	Indiana University Press	1992	
6,	Oddey, A. (ed.); White, C. (ed.)	The Potentials of Spaces: The Theory and Practice of Scenography and Performance	Intellect Ltd, Bristol, UK	2006	

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.1 Спецификација предмета на студијском програму докторских студија

Наставни предмет:	Нове праксе у дизајну простора		
Ознака предмета: SD154			
Број ЕСПБ: 9			
Наставници:	Зековић Миљана, Доцент		
Статус предмета:	И		
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 4	Студијско истраживачки рад:	2
Предмети предуслови	Нема		
1. Образовни циљ:	Осспособљавање студената за препознавање, критичку анализу и креативну употребу савремених искустава у дизајну простора.		
2. Исходи образовања (Стечена знања):	Способност студената за напредно самостално, тимско и колективно креирање и примену дизајна простора у различитим уметничким формама.		
3. Садржај/структурата предмета:	Простор у уметности. Просторне границе. Гранични простор. Нови простори у драмској уметности. Нови простори у ликовној уметности. Нови простори у музичи. Нови простори у примењеној уметности и дизајну. Простори излагања и представљања. Медијска репрезентација простора уметности. Егзистенцијални и виртуелни простор уметности. Простор доживљаја и доживљај простора.		
4. Методе извођења наставе:	Предавања и самостални уметничко-истраживачки рад под менторством.		
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит
Презентација	Да	30.00	Усмени део испита
Семинарски рад	Да	30.00	

Литература

Р.бр.	Аутор	Назив	Издавач	Година
1,	Башлар, Г.	„Поетика простора“	Алеф/Градац, Чачак	2005
2,	Betsky, A.	„Out There. Architecture Beyond Building: 11th International Architecture Exhibition La Biennale di Venezia“	Marsilio, Venice	2008
3,	Chappell, B.	„Ephemeral architecture - towards a definition“	e-edition	2006
4,	Grosz, E	„Architecture from the outside: essays on virtual and real space“	MIT Press, Cambridge	2001
5,	Fox, M; Kemp, M.	„Interactive architecture“	Princeton architectural press, New York	2009
6,	Irwin, K; MacDonald, R.	„Sighting/Citing/Siting“	CPRC Press, University of Regina	2009
7,	Jones, R. E.	„The Dramatic Imagination: Reflections and Speculations on the Art of the Theatre“	Routledge, London	2004
8,	Kaye, N.	„Site-specific art: performance, place and documentation“	Routledge, London	2000
9,	Krétakör	„Krisis / Crisis“	Krétakör Foundation, Budapest	2011
10,	Модрчин, Л, ур.	„Brod11 / The Ship / La Nave: A floating pavillion for Croatia at the Venice Biennale“	Музеј модерне и савремене уметности, Ријека	2010
11,	Норберг-Шулц, К	Егзистенција, простор и архитектура“	Грађевинска књига, Београд	2006
12,	Тодоровић, Ј.	„О огледалима, ружама и ништавилу“	Clio, Београд	2012

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.1 Спецификација предмета на студијском програму докторских студија

Наставни предмет:	Дизајн ванпозоришног спектакла			
Ознака предмета: SD152				
Број ЕСПБ: 9				
Наставници:	<p>Žižka Tomaš, Гостујући професор Павић Бранко, Редовни професор Селинкић Слободан, Редовни професор</p>			
Статус предмета:	И			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 4	Студијско истраживачки рад:	2	
Предмети предуслови	Нема			
1. Образовни циљ:	<p>Упознавање са деловањем у области ванпозоришног спектакла. Разумевање конципирања, планирања, извођења и контроле спектакла у јавном простору. Разумевање примене адекватних сценских, архитектонских и техничко-технолошких средстава при реализацији ванпозоришног спектакла. Развој креативног и критичког мишљења у области.</p>			
2. Исходи образовања (Стечена знања):	<p>Стичање знања из феноменологије ванпозоришног спектакла. Стечена способност студента за разумевање, анализе и компарације спектакла у урбаном и руралном простору. Стечена способност студента за индивидуално критичко мишљење и вредновање стања у области спектакла. Деловање студента у пракси кроз реализацију сопственог или групног рада у домену извођења реалног практичног и/или теоријског пројекта.</p>			
3. Садржај/структурата предмета:	<p>Појам и дефиниције спектакла и друштва спектакла, логика настајања спектакла; спектакл у позоришту и ванпозоришни спектакл - компаративна анализа и вредновање; врсте и примери ванинституционалног спектакла - мотиви и исходи; позориште ин ситу; меморија града и позориште сећања; дизајн урбане сцене - инсталације у урбаном простору; ритуални спектакл; спектакл церемоније; спектакл прославе, фестивала и параде; град - спектакл; светске изложбе; спектакл забаве; спортски спектакл; типологија простора урбаног спектакла; планирање и контрола политичког спектакла.</p>			
4. Методе извођења наставе:	<p>Предавања; рад у групи; индивидуални рад; радионице; консултације; завршни испит.</p>			
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	
Предметни пројекат	Да	50.00	Усмени део испита	
Семинарски рад	Да	20.00		
Литература				
Р.бр.	Аутор	Назив	Издавач	Година
1,	Дебор, Г.	Друштво спектакла	Блок 45, Београд	2003
2,	Динуловић, Р. (ур.); Бркић, А.(ур.)	ТЕАТАР – ПОЛИТИКА – ГРАД	Yustat., Београд	2007
3,	Драгићевић-Шешић, М.(ур.); Шентевска, И. (ур.)	УРБАНИ СПЕКТАКЛ	Clio и Yustat, Београд	2000
4,	Фајф, Н.(ур.)	ПРИЗОРИ УЛИЦЕ	Clio., Београд	2002
5,	Шекнер, Р.	Ка постмодерном позоришту: између антропологије и позоришта	ФДУ - Институт за позориште, филм, радио и телевизију, Београд	1990
6,	Шентевска, И. (ур.)	СПЕКТАКЛ – ГРАД – ИДЕНТИТЕТ	Yustat, Београд	1997
7,	Jeffrey, A.	Performance and Power	Polity publisher, Cambridge	2011
8,	Carlson, M.	Places of Performance: The Semiotics of Theatre Architecture	Cornell University Press, New York	1993
9,	Hal Foster, H.	Recordings: Art, Spectacle, Cultural Politics	The New Press, New York	1998
10,	Rancière, J.; Elliott, G.	The emancipated spectator	Verso books, Brooklyn, New York	2009
11,	Saunders, William	Commodification and Spectacle in Architecture	University Of Minnesota Press	2005
12,	Vidler, A.	Warped Space: Art, Architecture and Anxiety in Modern Culture	The MIT Press, Cambridge	2002

**Акредитација студијског програма-докторске
академске студије**

ДОКТОРСКЕ СТУДИЈЕ

Сценски дизајн

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.1 Спецификација предмета на студијском програму докторских студија

Наставни предмет:	Нове праксе у дизајну времена				
Ознака предмета: SDI55					
Број ЕСПБ: 9					
Наставници:	Žižka Tomaš, Гостујући професор Правдић Иван, Ванредни професор				
Статус предмета:	И				
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 4		Студијско истраживачки рад:	2	
Предмети предуслови	Нема				
1. Образовни циљ:	Оспособљавање студената за овладавање матрицама и језицима за разумевање и креирање драматургије вишемедијских пројекта у којима живо људско тело/присуство или људски створена електронска технологија производе и преносе значења.				
2. Исходи образовања (Стечена знања):	Способност студената за напредно самостално, тимско и колективно драматуршко и концептуално уобличавање различитих извођачких форми.				
3. Садржај/структура предмета:	Појам дизајна времена. Алати дизајна времена. Дизајн времена у живом извођењу. Дизајн времена у електорним уметничким формама. Тело као медиј. Тело као (пре)носилац и креатор значења. Димензије тела. Кодови читања тела у култури. Психофичке технологије у уметности. Плесни, улични и сајтспецифик театар, перформанс, догађај у јавном простору, ландсцапе арт, боду арт. Наративни модели и начини виђења пажње. Интерактивне дигиталне технологије. Извођач и гледалац у дигиталним медијима.				
4. Методе извођења наставе:	Предавања и самостални уметничко-истраживачки рад под менторством.				
Оцена знања (максимални број поена 100)					
Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Презентација	Да	30.00	Усмени део испита	Да	40.00
Семинарски рад	Да	30.00			
Литература					
Р.бр.	Аутор	Назив	Издавач	Година	
1,	Аристотел	О песничкој уметности	Завод за издавање уџбеника, Београд		1966
2,	Goldberg, R.	Performance – live art since the 60s	Thames and Hudson, UK		1998
3,	Schechner, R.	Performance studies: an introduction	Routledge, London		2003
4,	Гротовски, Ј.	Ка сиромашном позоришту	Издавачко информативни центар студената, Београд		1976
5,	Au, S.	Ballet & Modern Dance	Thames and Hudson, London		1988
6,	Барба, Е; Саварезе, Н.	Тајна уметност глумца	ФДУ, Београд		1996
7,	Леман, Х. Т.	Постдрамско казалиште	ЦДУ, Загреб		2004
8,	Шекнер, Р.	Ка постмодерном позоришту	Институт за позориште, филм, радио и телевизију, Београд		1992
9,	Цритицил Арт Ансембл	Дигитални партизани	Центар за Савремену уметност, Београд		2000
10,	ТкХ	Дигитални перформанс – теорија умрежавања	ТкХ бр7, Београд		2004
11,	Манович, Лев	Метамедији	ЦСУ, Београд		2001
12,	Вирилио, П.	Машине визије	Светови, Нови Сад		1993

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.1 Спецификација предмета на студијском програму докторских студија

Наставни предмет:	Сценски дизајн као вишемедијска уметност			
Ознака предмета: SDI53				
Број ЕСПБ: 9				
Наставници:	<p>Hannah Dorita, Гостујући професор Алексић Милан, Редовни професор Дадић-Динуловић Татјана, Ванредни професор</p>			
Статус предмета:	И			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 4	Студијско истраживачки рад:	2	
Предмети предуслови	Нема			
1. Образовни циљ:	Стицање суверених знања и највиших компетенција за самостални, групни и колективни уметнички рад у области сценског дизајна, као и за учешће у кустоским пројектима.			
2. Исходи образовања (Стечена знања):	Способност студената за продубљено, засновано и аргументовано креативно мишљење и деловање у различитим уметничким и кустоским праксама у облатси сценског дизајна.			
3. Садржај/структура предмета:	Сценски дизајн као уметност. Уметничке појаве и уметничке форме у области сценског дизајна. Вишемедијска природа сценског дизајна. Сценски дизајн и архитектура. Архитектонски простор као полазиште сценског дизајна. Текст и текстуалност у сценском дизајну. Перцепција и рецепција дела сценског дизајна. Кустоски рад у области сценског дизајна. Кустос као аутор.			
4. Методе извођења наставе:	Предавања, радионице, самостални истраживачки рад студената.			
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	
Предметни пројекат	Да	50.00	Колоквијум	
			Усмени део испита	
			Да 30.00	
Литература				
P.бр.	Аутор	Назив	Издавач	Година
1,	Динуловић, Р.	Шта је сценски дизајн	ФТН, Нови Сад	2012
2,	Дадић Динуловић, Т.	Феноменологија сценског дизајна	ФТН, Нови Сад	2012
3,	Павић, Б.; Јеленковић, Д.; Младеновић, М.	Аудио-визуелна истраживања 1994-2004	Архитектонски факултет Универзитета у Београду	2008
4,	Колунција, Д.	Измештање	Киоск, Београд	2011
5,	Lotker, S. и Černá, M.	Intersection – intimacy and spectacle.k	Prague Quadrennial., Праг	2011
6,	Hannah, D.	Performance/architecture.	Journal of Architectural Education, Blackwell Perss, Liphuk.	2008

Акредитација студијског програма-докторске
академске студије

ДОКТОРСКЕ СТУДИЈЕ

Сценски дизајн

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.1 Спецификација предмета на студијском програму докторских студија

Наставни предмет:	Нове праксе у дизајну визуелне слике				
Ознака предмета: SDI56					
Број ЕСПБ: 9					
Наставници:	Алексић Милан, Редовни професор Поштић Милета, Ванредни професор				
Статус предмета:	И				
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 4		Студијско истраживачки рад:	2	
Предмети предуслови	Нема				
1. Образовни циљ:	Оспособљавање студената за препознавање, критичку анализу и креативну употребу савремених искустава у дизајну визуелне слике.				
2. Исходи образовања (Стечена знања):	Способност студената за напредно самостално, тимско и колективно креирање и примену визуелне слике у различитим уметничким формама.				
3. Садржај/структурна предмета:	Нове тенденције међу различитим уметничким дисциплинама: архитектура, индустриски дизајн и дизајн; ликовна уметност и фотографија; стрип и илустрација; филм и визуелни ефекти; анимација, видео игре и интерактивни медији. Облици интернет комуникације - сајтови, блогови, форуми, туторијали, друштвене мреже. Употреба дигиталних медија у традиционалним уметничким праксама. Употреба традиционалних форми у новим технологијама. Иновације, технологија и комбинације постојећег.				
4. Методе извођења наставе:	Предавања и самостални уметничко-истраживачки рад под менторством.				
Оцена знања (максимални број поена 100)					
Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Презентација	Да	30.00	Усмени део испита	Да	40.00
Семинарски рад	Да	30.00			
Литература					
Р.бр.	Аутор	Назив	Издавач	Година	
1,	Braudy, L; Cohen, M. (Eds)	Film Theory and Criticism	Oxford University Press	2009	
2,	Danky, J; Kitchen, D.	Underground Classics: The Transformation of Comics into Comix	Adams ComicArts	2009	
3,	Dowd, D.B; Hignite, T. (Eds)	Strips, Toons and Bluesis: Essays in Comics and Culture	Princeton Architectural Press	2004	
4,	Eskilson, S. J.	Graphic Design: A New History	second edition, Yale University Press	2012	
5,	Gravett, P.	Graphic Novels: Stories to Change your Life	Aurum Press	2005	
6,	Kerlow, I.	The Art of 3D Computer Animation and Effects	Wiley	2009	
7,	Keung, L.	The Internet and the Mass Media	SAGE Publications Ltd	2008	
8,	Sturken, M.	Practices of Looking: An Introduction to Visual Culture	Oxford University Press	2001	
9,	Squire, K.	Video Games and Learning: Teaching and Participatory Culture in the Digital Age	Teachers College Press	2011	
10,	Thomas, F; Johnson, O.	The Illusion of Life: Disney Animation	Walt Disney Productions	1981	
11,	Вирилио, П.	Тех Висион Маџине: Перспективес	Индиана Университет Прес	1994	
12,	Wigan, M.	Sequential Images	Ava Publishing	2007	

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.1 Спецификација предмета на студијском програму докторских студија

Наставни предмет:	Нове праксе у дизајну звучне слике				
Ознака предмета: SD157					
Број ЕСПБ: 9					
Наставници:	Максимовић Зоран, Ванредни професор				
Статус предмета:	И				
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 4		Студијско истраживачки рад:	2	
Предмети предуслови	Нема				
1. Образовни циљ:	Осспособљавање студената за иновативне, креативне, практичне и теоријски засноване начине концепцијског промишљања звуком као примарним изражajним средством.				
2. Исходи образовања (Стечена знања):	Способност студената за напредно доношење иновативних одлука, како на плану креирања звучне слике, тако и на плану анализе звука као изражajног средства у уметничким делима.				
3. Садржај/структурата предмета:	Аудио систем као алат уметника. Човек и звук - параметри перцепције звука. Просторне димензије звука и звучне слике. Синестетски параметри звука. Дескриптивна и експресивна улога звука. Звучни симболи као средство дизајна звука. Звук као репрезент драмске радње. Звук као средство интеракције. Архитектура звука - сценски звук и сценски простор. Дизајн звука у извођачким уметностима. Дизајн звука у вишемедијској уметности. Драматургија звука и перцепција аудиовизуелног дела. „Звук за музику“ или „музички звук“. Форма и стил дизајна звука. Евалуација квалитета звучне слике.				
4. Методе извођења наставе:	Предавања и самостални уметничко-истраживачки рад под менторством.				
Оцена знања (максимални број поена 100)					
Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Презентација	Да	30.00	Усмени део испита	Да	40.00
Семинарски рад	Да	30.00			
Литература					
Р.бр.	Аутор	Назив	Издавач	Година	
1,	Altman, R.	Sound Theory, Sound Practice	Routledge, New York	1992	
2,	Sonnenschein, D.	Sound Design - The Expressive Power of Music, Voice and Sound Effects in Cinema	Michael Wiese Productions	2001	
3,	Kaye, D; Lebrecht, J.	Sound and Music for the Theatre – The Art and Technique of Design	Focal Press	2009	
4,	Кеј, Д; Лебрехт, Џ.	Звук и музика у позоришту	Clio, Београд	2004	
5,	Truax, B.	Acoustic Communication	Ablex Pub Corp	2000	
6,	Carterette, E; Friedman, M.	Handbook of Perception	Academic Press	1978	
7,	Lord, P; Templeton, D.	The Architecture of Sound	Architectural press, London	1986	
8,	Zettl, H.	Sight Sound Motion. Applied Media Aesthetics	Wadsworth, Belmont	1999	
9,	Блаха, И.	Драматургија звука у аудио – визуелном делу	Академски филмски центар, Београд	2008	
10,	Zaza, A. J.	Audio Design - The Narrative Functions of Sound	Moss Publications, Beverly Hills	1985	
11,	Мерц, Р.	Критеријуми за процену квалитета звучне слике	Зборник радова ФДУ 4	2000	
12,	Stark, H. S.	Live Sound Reinforcement	MixBooks, Emeryville, CA	1996	
13,	Chion, M.	AudioVision	Columbia University Press, New York	1994	
14,	Ramsey, F.	Spatial Audio	Focal Press	2001	
15,	Schafer, R. M.	The Soundscape (The Tuning of the World)	Destiny Books, London	1993	

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.1 Спецификација предмета на студијском програму докторских студија

Наставни предмет:	Докторски уметнички пројекат - теоријско истраживање	
Ознака предмета:	SDD2	
Број ЕСПБ:	30	

Статус предмета:	О											
Број часова активне наставе	Теоријска настава:	0	Студијско истраживачки рад:	20								
Предмети предуслови	Нема											
1. Образовни циљ: Утврђивање, сагледавање и представљање теоријског оквира и теоријске платформе за лични стваралачки поступак. Успостављање, утемељење и аргументација личног теоријског става кандидата. Изградња личног теоријског дискурса у односу на тему докторског уметничког пројекта.												
2. Исходи образовања (Стечена знања): Теоријско утемељење кандидата за приступање уметничком истраживању и реализацији уметничког докторског пројекта. Способност кандидата за дискурзивну анализу уметничких радова и уметности у целини. Способност дискурзивног сагледавања сопственог докторског уметничког пројекта, као и сопственог уметничког приступа и поступка.												
3. Садржај/структурата предмета: Формира се појединачно у складу са конкретним потребама кандидата. Проучавање и критичка анализа стручне литературе и других извора дефинисаних у пријави теме. Проширивање и продубљивање раније стечених знања кандидата, као и стицање нових информација и знања, те изградња, провера и утврђивање нових или изменењених теоријских ставова. Изградња и развој способности кандидата за компетентно теоријско и критичко мишљење. Изградња способности кандидата да формулише, образложи и одбаци сопствене теоријске ставове и уверења, као и способности кандидата да своје ставове конструктивно анализира, проверава и преиспитује. Утврђивање, излагање и одбрана теоријских основа докторског уметничког пројекта (квалификациони испит).												
4. Методе извођења наставе: Самостални истраживачки рад под менторством.												
Оцена знања (максимални број поена 100)												
Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена							
Семинарски рад	Да	70.00	Усмени део испита	Да	30.00							
Литература												
Р.бр.	Аутор	Назив	Издавач	Година								
1,	група аутора	Литература и извори дефинисани у пријави теме докторског уметничког пројекта.			све							

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.1 Спецификација предмета на студијском програму докторских студија

Наставни предмет:	Докторски уметнички пројекат - уметничко истраживање	
Ознака предмета:	SDD3	
Број ЕСПБ:	30	

Статус предмета:	О					
Број часова активне наставе	Теоријска настава:	0	Студијско истраживачки рад:			
Предмети предуслови	Нема					
1. Образовни циљ:						
Оспособљавање кандидата за утемељено концепирање, разраду, продукцију и реализацију комплексног уметничког дела дефинисаног у пријави теме докторског уметничког пројекта.						
2. Исходи образовања (Стечена знања):						
Развијен, артикулисан, образложен и документован пројекат реализације комплексног уметничког дела дефинисаног у пријави теме докторског уметничког пројекта.						
3. Садржај/структурата предмета:						
Артикулација уметничког концепта. Артикулација уметничког текста. Анализа и упоредно вредновање расположивих уметничких средстава изражавања у односу на концепт и текст рада. Разматрање и провера потенцијалне перцепције и рецепције рада. Разматрање потенцијалних медија реализације рада. Разматрање односа према ширем просторно-временском контексту реализације, перцепције и рецепције рада. Разматрање продукцијског оквира и продукцијских средстава. Разматрање оперативног и финансијског оквира, као и расположивих потенцијала за реализацију рада. Утврђивање пројекта реализације уметничког дела.						
4. Методе извођења наставе:						
Самостални истраживачки рад под менторством.						
Оцена знања (максимални број поена 100)						
Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит			
Семинарски рад	Да	70.00	Усмени део испита			
Литература						
Р.бр.	Аутор	Назив	Издавач	Година		
1,	група аутора	Литература и извори дефинисани у пријави теме докторског уметничког пројекта.		све		

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.1 Спецификација предмета на студијском програму докторских студија

Наставни предмет:	Докторски уметнички пројекат - израда и јавно приказивање	
Ознака предмета:	SDD4	
Број ЕСПБ:	20	

Статус предмета:	О									
Број часова активне наставе	Теоријска настава:	0	Студијско истраживачки рад:	10						
Предмети предуслови	Нема									
1. Образовни циљ:										
Закључна провера оспособљености кандидата за утемељено конципирање, разраду, продукцију и реализацију комплексног уметничког дела дефинисаног у пријави теме докторског уметничког пројекта. Коначно утврђивања свих уметничких, продукцијских и техничких елемената реализације докторског уметничког пројекта.										
2. Исходи образовања (Стечена знања):										
Проверен, усвојен и одобрен пројекат детаљне разраде и реализације комплексног уметничког дела дефинисаног у пријави теме докторског уметничког пројекта, укључујући и све уметничке, продукцијске и техничке аспекте реализације.										
3. Садржај/структура предмета:										
Менторска и комисијска провера, усвајање и верификација пројекта детаљне разраде и реализације комплексног уметничког дела дефинисаног у пријави теме докторског уметничког пројекта, укључујући и све уметничке, продукцијске и техничке аспекте реализације.										
4. Методе извођења наставе:										
Самостални истраживачки рад под менторством.										
Оцена знања (максимални број поена 100)										
Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена					
Семинарски рад	Да	70.00	Усмени део испита	Да	30.00					
Литература										
Р.бр.	Аутор	Назив	Издавач	Година						
1,	группа аутора	Литература и извори дефинисани у пријави теме докторског уметничког пројекта.			све					

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.1 Спецификација предмета на студијском програму докторских студија

Наставни предмет:	Докторски уметнички пројекат - јавна одбрана	
Ознака предмета: SDD5		
Број ЕСПБ: 10		

Статус предмета:	О				
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 0	Студијско истраживачки рад: 0			
Предмети предуслови	Нема				
1. Образовни циљ:					
Осспособљавање кандидата за самосталну израду, јавно извођење, текстуално образложение, представљање и јавну одбрану докторског уметничког пројекта.					
2. Исходи образовања (Стечена знања):					
Јавно извођење комплексног самосталног уметничког дела из области сценског дизајна као и писано образложение дела, те јавна одбрана докторског уметничког пројекта пред комисијом.					
3. Садржај/структурата предмета:					
Продукција, јавно извођење и одбрана докторског уметничког пројекта пред комисијом. Докторски уметнички рад чини сложено самостално уметничко дело, јавно изведено или приказано, као и текстуално образложение дела. Уметничко дело, као основни елемент докторског уметничког пројекта, треба да буде комплексно и самостално, изведено јавно (у позоришту, концертној дворани, галерији, музеју, амбијенталном простору и слично) као једномедијски или вишемедијски рад из области сценског дизајна (представа, перформанс, догађај, инсталација, просторна поставка, сајт-спесифик пројекат, изложба и слично) Текстуално образложение дела треба да садржи приказ теме, теоријског истраживања, уметничког истраживања, поетичких основа рада и опис стваралачког процеса, као и поступка реализације дела. Такође, текстуално образложение треба да садржи све одговарајуће графичке прилоге и документацију о извођењу рада, као и спискове коришћене литературе и других извора, преглед референтних уметничких радова, индексе, те биографију кандидата са списком радова. Текстуални део рада по обиму и сложености треба да одговара научној магистратури.					
4. Методе извођења наставе:					
Самостални уметнички рад под менторством.					
Оцена знања (максимални број поена 100)					
Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Израда докторске дисертације	Да	70.00	Одбрана докторске дисертације	Да	30.00
Литература					
Р.бр.	Аутор	Назив	Издавач	Година	
1,	группа аутора	Литература и извори дефинисани у пријави теме докторског уметничког пројекта.			све

Акредитација студијског програма-докторске
академске студије

ДОКТОРСКЕ СТУДИЈЕ

Сценски дизајн

Стандард 05. - Курикулум

Структура курикулума студијског програма

Редни број	Студијски програм/Изборно подручје - модул	Почетни семестар	Број ЕСПБ	Часова наставе
1,	Сценски дизајн	1	180	128

Изборност и класификација предмета

Докторске студије

Ознака	Назив	% Изб. (>=20%)
AS0	Сценски дизајн	35.00

Акредитација студијског програма-докторске
академске студије

ДОКТОРСКЕ СТУДИЈЕ

Сценски дизајн

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.2 Распоред предмета по семестрима и годинама студија за студијски програм докторских студија

Студијски програм: Сценски дизајн

Р.бр.	Шифра предмета	Назив предмета	С	Статус предмета	Активна настава		ЕСПБ
					П	СИР	
ПРВА ГОДИНА							
1	06.DZ001	Метод научног рада	1	О	0	3	5
2	12.SDID01	Изборна позиција 1 (бира се 1 од 2)	1	ИБ	5	2	9-10
	12.SDO1	Сценски феномени у савременој уметности	1	И	5	2	10
	12.SDI62	Нови простори и нове технологије спектакла - одабрана поглавља	1	И	5	2	9
3	12.SDID02	Изборна позиција 2 (бира се 1 од 2)	1	ИБ	4	2	9
	12.SDO2	Простор у сценској уметности	1	И	4	2	9
	12.A116D	Сценска функција архитектуре и града - одабрана поглавља	1	И	4	2	9
4	12.SDID03	Изборна позиција 3 (бира се 1 од 2)	1	ИБ	4	2	9
	12.SDI21	Сценска уметност у Југославији 1918-1990 - одабрана поглавља	1	И	4	2	9
	12.A116C	Текстуална функција архитектуре и града - одабрана поглавља	1	И	4	2	9
5	12.SD203	Позоришне праксе сценског дизајна	2	О	2	0	5
6	12.SDO6	Технологије у сценском дизајну	2	О	2	2	5
7	12.SDO7	Уметничке праксе сценског дизајна	2	О	6	2	8
8	12.SDI3	Изборна позиција 4 (бира се 1 од 2)	2	ИБ	4	2	8
	12.SDI31	Архитектура у Југославији 1918-1990	2	И	4	2	8
	12.SDI41	Ликовна уметност у Југославији 1918-1990 - одабрана поглавља	2	И	4	2	8
9	12.SID05A	Актуелно стање у уметности	2	О	1	1	2
Укупно часова активне наставе:					44		
					Укупно ЕСПБ:	60-61	
ДРУГА ГОДИНА							
10	12.SDO10	Теорија и критика сценског дизајна	3	О	2	2	4
11	12.SDID04	Изборна позиција 5 (бира се 1 од 4)	3	ИБ	4	2	9
	12.SDI54	Нове праксе у дизајну простора	3	И	4	2	9
	12.SDI55	Нове праксе у дизајну времена	3	И	4	2	9
	12.SDI56	Нове праксе у дизајну визуелне слике	3	И	4	2	9
	12.SDI57	Нове праксе у дизајну звучне слике	3	И	4	2	9
12	12.SDI5	Изборна позиција 6 (бира се 1 од 3)	3	ИБ	4	2	9
	12.SDI51	Сценски дизајн у позоришту	3	И	4	2	9
	12.SDI52	Дизајн ванпозоришног спектакла	3	И	4	2	9
	12.SDI53	Сценски дизајн као вишемедијска уметност	3	И	4	2	9
13	12.SDD1	Припреме пријаве теме докторског уметничког пројекта	3	О	0	8	8
14	12.SDD2	Докторски уметнички пројекат - теоријско истраживање	4	О	0	20	30
Укупно часова активне наставе:					44		
					Укупно ЕСПБ:	60	
ТРЕЋА ГОДИНА							
15	12.SDD3	Докторски уметнички пројекат - уметничко истраживање	5	О	0	30	30
16	12.SDD4	Докторски уметнички пројекат - израда и јавно приказивање	6	О	0	10	20

Акредитација студијског програма-докторске
академске студије

ДОКТОРСКЕ СТУДИЈЕ

Сценски дизајн

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.2 Распоред предмета по семестрима и годинама студија за студијски програм докторских студија

Студијски програм: Сценски дизајн

Р.бр.	Шифра предмета	Назив предмета	С	Статус предмета	Активна настава		ЕСПБ
					П	СИР	
17	12.SDD5	Докторски уметнички пројекат - јавна одбрана	6	О	0	0	10
Укупно часова активне наставе:				40			
				Укупно ЕСПБ:		60	

С - семестар у коме је предмет

Статус предмета: О - обавезни, И - изборни предмет, ИБ - изборни блок, ОЗ - обавезни заједнички за више модула, ако програм има моделе, ИБЗ - изборни заједнички за више модула, ако програм има модуле, ОМ - обавезни за модул, ИБМ - изборни блок модула

Минимални број часова активне наставе на години студија мора бити 20 недељно.

Минимални број ЕСПБ бодова мора бити 60 на годишњем нивоу.

Од укупног броја часова активне наставе на студијском програму докторских студија, по правилу 25% треба да буду предавања.

На задњој години докторских студија активну наставу може чинити само студијски истраживачки рад који је непосредно у функцији израде докторске дисертације. Израда докторске дисертације се приказује само ЕСПБ бодовима.

Стандард 06. Квалитет, савременост и међународна усаглашеност студијског програма

Студијски програм уметничких докторских студија Сценски дизајн је усклађен са савременим светским токовима и стањем уметности, струке и науке у одговарајућем уметничко-образовном пољу и упоредив је са сличним програмима на иностраним високошколским установама, а посебно у оквиру европског образовног простора.

Студијски програм уметничких докторских студија Сценски дизајн је целовит и свеобухватан и пружа студентима најновија уметничка, научна и стручна знања из ове области.

Студијски програм је упоредив са:

1. Architectural Association School of Architecture (London, Great Britain)
<http://www.aaschool.ac.uk/STUDY/GRADUATE/?name=aaais>

2. Roskilde University (Roskilde, Denmark)
<http://www.ruc.dk/en/research/phd-programme/doctoral-schools-and-phd-programmes-at-ru/doctoral-school-of-communication-business-and-information-technologies/communication-journalism-and-performance-design/>

3. University of Wisconsin (Medison, USA)
http://www.grad.wisc.edu/catalog/degrees_theatre.htm

4. Northwestern University (Evanston, USA);
http://www.communication.northwestern.edu/programs/mfa_stage_design/requirements.php

5. Cardiff School of Art & Design (Cardiff, UK)
<http://cardiff-school-of-art-and-design.org/researchdegrees/profdoc/>.

6. Goldsmiths, University of London (London, UK)
<http://www.gold.ac.uk/pg/mphil-phd-art/>.

7. Carnegie Mellon University (Pittsburgh, USA)
<http://www.cmu.edu/index.shtml>.

8. The School of Art and Design, University of Illinois (Champaign, USA)
<http://www.art.illinois.edu/content/graduate/programs/art-education-phd/>.

Студијски програм је формално и структурно усаглашен са усвојеним предметно специфичним стандардима за акредитацију и усаглашен је са европским стандардима у погледу уписа, трајања студија, начина студирања и стицања дипломе.

Стандард 07. Упис студената

Кандидат може да конкурише за упис на уметничке докторске студије Сценски дизајн:

- уколико је претходно завршио основне и мастер академске студије и стекао минимум 300 ЕСПБ и просечном оценом изнад 8,00 на неком од студијских програма на Факултету техничких наука Универзитета у Новом Саду, или на неком од факултета уметничког, техничког или друштвеног усмерења у земљи или иностранству;

- лице које је завршило основне академске студије по прописима пре доношења Закона о високом образовању може да упише докторске уметничке студије под истим условима као и лице које има диплому завршених мастер и основних академских студија, под условом да је та диплома еквивалентна дипломи са најмање 300 ЕСПБ, и просечном оценом изнад 8,0 што се доказује прилагањем решења о признатај еквиваленцији.

Уз пријаву на конкурс, кандидати прилажу мотивационо писмо, доказе о раније завршеним студијама и портфолио уметничких и стручних радова. У току пријемног испита кандидати пишу есеј на задату тему и обављају разговор са комисијом. Комисија узима у разматрање резултате са пријемног испита, мотивисаност кандидата и резултате из ранијег школовања, уметничког, стручног и научно-истраживачког рада, те објављује листу кандидата који су стекли право на упис на докторске уметничке студије.

Стандард 08. Оцењивање и напредовање студената

Коначна оцена на сваком од курсева овог програма се формира континуираним праћењем рада и постигнутих резултата студената током школске године и на завршном испиту. Студент потврђује савладавање студијског програма полагањем испита, чиме стиче одређени број ЕСПБ, у складу са студијским програмом. Сваки појединачни предмет у програму има одређени број ЕСПБ који студент остварује када са успехом положи испит. Број ЕСПБ утврђен је на основу радног оптерећења студента у савладавању одређеног предмета и применом јединствене методологије Факултета техничких наука за све студијске програме.

Успешност студената у савладавању одређеног предмета континуирано се прати током наставе и изражава се поенима. Максимални број поена које студент може да оствари на предмету је 100. Студент стиче поене на предмету кроз рад у настави и испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита. Минимални број поена које студент може да стекне испуњавањем предиспитних обавеза током наставе је 30, а максимални 70. Сваки предмет из студијског програма уметничких докторских студија има јасан и објављен начин стицања поена. Начин стицања поена током извођења наставе укључује број поена које студент стиче на основу сваке појединачне врсте активности током наставе или извршавањем предиспитних обавеза и полагањем испита.

Укупан успех студента на предмету изражава се оценом од 5 (није положио) до 10 (одличан). Оцена студента је заснована на укупном броју поена које је студент стекао испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита, а према квалитету стечених знања и вештина.

Предуслови за похађање предмета и полагање испита су дефинисани посебно за сваки предмет.

Стандард 09. Наставно особље

За реализацију студијског програма уметничких докторских студија Сценски дизајн обезбеђено је наставно особље са потребним уметничким, стручним и научним квалификацијама. Број наставника одговара потребама студијског програма и зависи од броја предмета које изводи и броја часова на тим предметима. Укупан број наставника је довољан да покрије укупан број часова наставе на студијском програму, тако да наставник остварује просечно 180 часова активне наставе (предавања, консултације, менторски рад, ...) годишње, односно 6 часова недељно.

Ради квалитетнијег организовања наставе и што бољег проширивања знања студената, за извођење наставе ангажован је одређени број наставника по уговору и гостујућих професора. Уметничке, стручне и научне квалификације наставног особља одговарају образовно-уметничком и образовно-научном пољу и нивоу њихових задужења. Сваки наставник има најмање пет репрезентативних референци из уже уметничке, стручне и научне области из које изводи наставу на студијском програму. Сви подаци о наставницима и сарадницима (CV, избори у звања, референце) су доступни јавности.

Стандард 10. Организациона и материјална средства

За извођење студијског програма обезбеђени су одговарајући људски, просторни, техничко-технолошки, библиотечки и други ресурси који су примерени карактеру студијског програма и предвиђеном броју студената. Настава на студијском програму ДС Сценски дизајн изводи се у специјализованим ученицима за одвијање овог типа наставе, које су својом опремом прилагођене захтевима образовања будућих уметника сценског дизајна, као и у свим осталим просторима за одвијање опште наставе на Факултету техничких наука – амфитеатри, ученице, специјализоване лабораторије, рачунарски центар... За наставу уметности на овом студијском програму обезбеђени су наменски и посебно опремљени простори: Лабораторија за сценски дизајн (Сала 124), Лабораторија за уметност примењену на архитектуру, технику и дизајн (АХ-црт, Сала 503) и Атеље за сценски дизајн (Сала АХ8).

Простор Лабораторије за сценски дизајн опремљен је сценском техничком опремом (аудио, видео и расветним системом) из средстава Темпус пројекта Scenotech.

Простор Лабораторије за уметност примењену на архитектуру, технику и дизајн опремљен је за наставу цртања, сликања и вајања, као и сценском техничком опремом (аудио, видео и расветним системом) из средстава научног пројекта Техничко-технолошко стање и потенцијали објеката домова културе у Републици Србији који је финансиран од старне Министарства просвете и науке.

Атеље за сценски дизајн опремљен је радним местима за све студенте за рад на персоналним рачунарима, као и за рад у другим медијима изражавања простора у сценском дизајну (скице, цртежи, макете, модели, итд.).

Сваком студенту обезбеђено је 4.12 м² простора просечно, односно 5.35 м² за наставу у пољу уметности и 2.53 м² за теоријску наставу. Теоријска настава се изводи у за то предвиђеним ученицима.

Специјализована библиотека Департмана за архитектуру и урбанизам броји преко 3000 библиотечких наслова релевантних за извођење студијског програма. Сви предмети студијског програма покривени су одговарајућом литературом, училима и помоћним средствима који су расположиви на време и у довољном броју за нормално одвијање наставног процеса. При томе је обезбеђена и одговарајућа информациона подршка. Факултет поседује библиотеку и читаоницу и обезбеђује за сваког студента место у амфитеатру, ученици и лабораторији.

Стандард 11. Контрола квалитета

Провера квалитета студијског програма се спроводи редовно и систематично путем самовредновања и спољашњом провером квалитета. Треба истаћи вишедеценијску праксу анкетирања студената.

Провера квалитета студијског програма се спроводи:

- анкетирањем студената на крају наставе из датог предмета;
- анкетирањем дипломираних студената при додели диплома о квалитету студијског програма и логистичкој подршци студијама. Осим тога се процењује и комфор студирања (чистота и уредност учионица, ...);
- анкетирањем наставног и ненаставног особља о квалитету студијског програма и логистичкој подршци студијама. У овој анкети се оцењује рад Деканата, студентске службе, библиотеке и осталих служби Факултета. Поред тога се процењује и комфор студирања (чистота и уредност учионица, ...).

За праћење квалитета студијског програма постоји комисија коју чине сви шефови катедри које учествују у реализацији студијског програма и по један студент са сваке студијске групе.

Стандард 11. - Контрола квалитета

Табела 11.1 Листа чланова комисије за контролу квалитета

Р.бр.	Име и презиме	Звање
1	Бранислав Боровац	Редовни професор
2	Дејан Убавин	Доцент
3	Драган Спасић	Редовни професор
4	Драгиша Вилотић	Редовни професор
5	Драгољуб Новаковић	Редовни професор
6	Ђорђе Вукелић	Доцент
7	Филип Кулић	Редовни професор
8	Горан Вујић	Ванредни професор
9	Гордана Остојић	Ванредни професор
10	Илија Ђосић	Редовни професор
11	Илија Ковачевић	Редовни професор
12	Илија Танацков	Редовни професор
13	Миодраг Хаџистевић	Ванредни професор
14	Миодраг Темеринац	Редовни професор
15	Мирослав Поповић	Редовни професор
16	Неда Пекарић-Нађ	Редовни професор
17	Радивоје Динуловић	Редовни професор
18	Ратко Обрадовић	Редовни професор
19	Славица Медић	Доцент
20	Теодор Атанацковић	Професор емеритус
21	Тоша Нинков	Редовни професор
22	Властимир Радоњанин	Редовни професор
23	Дражана Грбић	Ненаставно особље
24	Валентина Вребалов	Ненаставно особље
25	Маја Недовић	Студент
26	Ненад Ристић	Студент